

Sygn. akt I ACa 953/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Józef Wąsik (spr.)
Sędziowie:	SSA Jerzy Bess SSA Robert Jurga
Protokolant:	sekr.sądowy Katarzyna Rogowska

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2014 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa K. M.

przeciwko D. B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 22 listopada 2013 r. sygn. akt IX GC 630/12

1. oddala apelację;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 5 400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I A Ca 953/14

UZASADNIENIE

Powódka K. M. wniosła o zasądzenie od pozwanego D. B. kwoty 220 000 zł z ustawowymi odsetkami od 30 października 2010 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu. W uzasadnieniu podała, że 29 września 2010 r. sprzedała pozwanemu laser (...) 400. Laser został wydany pozwanemu 19 stycznia 2011 r. Pozwany miał zapłacić cenę 220 000 zł do 29 października 2010 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniając żądanie powódki.

Pozwany wniósł sprzeciw domagając się oddalenia powództwa. Zarzucił brak właściwości miejscowej Sądu Okręgowego w Krakowie. Przyznał, że zawarł z powódką umowę sprzedaży lasera. Ponieważ okazało się, że na rynku pojawiło się urządzenie o lepszych parametrach, powódka zaproponowała pozwanemu, aby laser został zwrócony i zastąpiony laserem (...)Duet nabytym od F. M.. Pozwany na to się zgodził. Powódka odebrała 6 kwietnia 2011r. laser (...) 400.

Zdaniem pozwanego za obopólną zgodą strony odstąpili od umowy kupna lasera. Pozwany domagał się od pozwanej skorygowania faktury do zera, pozwana odmówiła podając, że nie prowadzi już działalności gospodarczej i nie ma takiej możliwości. Po naleganiach powódka zaproponowała, aby uregulować kwestię zwrotu towaru od strony księgowej poprzez wystawienie przez pozwanego faktury na rzecz F. M. za taką samą cenę jak cena nabycia. Pozwany zgodził się. Powódka zarządza działalnością F. M.. Pozwany i F. M. odstąpili od umowy sprzedaży lasera (...) Duet.

Powódka podtrzymała powództwo, zaprzeczyła twierdzeniom pozwanego i zarzuciła, że pozwany złożył do akt sprawy jedynie kserokopię protokołu z 6 kwietnia 2011 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 22 listopada 2013r:

1/ zasądził od pozwanego D. B. na rzecz powódki K. M. 220 000 zł z ustawowymi odsetkami od 30 października 2010 r.;

2/ zasądził od pozwanego D. B. na rzecz powódki K. M. 18217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

3/ nakazał ściągnąć od pozwanego D. B. na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w Krakowie 175,51 zł tytułem wydatków gotówkowych wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Za podstawę faktyczną powództwa Sąd przyjął następujący stan faktyczny:

K. M. jako sprzedający i D. B. jako kupujący zawarli umowę sprzedaży lasera (...)400 za cenę 220 000 zł płatną do 29 października 2010 r.

K. M. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...).

F. M. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...).

Listy adresowane do C.odbierano potwierdzając odbiór poprzez przybicie pieczętki C. Polska.

W dniu 21 stycznia 2011 r. laser (...) 400 został wydany D. B..

W dniu 25 marca 2011 r. E. B. szkoliła osoby, które miały pracować przy użyciu lasera (...) 400 wG..

W dniu 6 kwietnia 2011r. R. W. i I. G. przywieźli na polecenie F. M. D. B. do G. laser (...)Duet i zabrali od D. B. laser (...) 400, który przewieźli następnie do S. do Z. K.. Z. K. miał ten laser sprawdzić. Z. K. nie odbierał lasera (...) 400 w G. 6 kwietnia 2011 r.

F. M. zdecydował się odkupić od D. B. laser (...) 400 i używać go jako zastępczy swoim klientom na czas napraw laserów swoich klientów.

W dniu 6 kwietnia 2011 r. D. B. wystawił C. L. fakturę za laser (...)400 na kwotę 222 056,07 zł płatną w terminie 14 dni.

W dniu 8 kwietnia 2011 r.C.wystawił D. B. fakturę za laser (...) Duet na kwotę 322 000 zł płatną w terminie 14 dni.

W kwietniu 2011 r. C. Polska wystawiła D. B., M. T. (1), K. W. i I. K. (1) zaświadczenia ukończenia szkolenia z obsługi lasera (...) Duet. We wrześniu 2011 r. C. Polska wystawiła K. K. (1) zaświadczenie ukończenia szkolenia z obsługi lasera (...) Duet.

W dniu 1 sierpnia 2011 r. C. wystawił D. B. fakturę korygującą do faktury z 8 kwietnia 2011 r. korygując fakturę do zera i podając jako przyczynę korekty zmianę nabywcy.

W dniu 1 sierpnia 2011 r. C. L. wystawił M. T. (1) fakturę za laser (...) Duet na kwotę 322 000 zł płatną w terminie 21 dni.

Pismami z 18 maja 2012 r., 6 czerwca 2012 r., 18 lipca 2012 r. K. M. wezwała D. B. do zapłaty 220 000 zł.

Pismem z 6 czerwca 2012 r. D. B. odpowiedział K. M., że nie jest jej winien kwoty podanej w piśmie z 6 czerwca 2012r.

F. M. pozwał M. T. (1) o zapłatę 102 000 zł tytułem ceny za sprzedany laser (...)Duet. M. T. (1) wniosła o oddalenie powództwa zarzucając, że odstąpiła od umowy sprzedaży.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o dowody przedłożone przez strony. Sąd przeprowadził dowody zawnioskowane później niż w pozwie i sprzeciwie od nakazu zapłaty, ponieważ nie przedłużało to postępowania a zmierzało do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Świadek I. P. została przesłuchana przed przesłuchaniem świadka M. T. (1) i pozwanego.

Za niewiarygodny sąd uznał protokół z 6 kwietnia 2011 r. (karta 26). Bezsporne było, że 6 kwietnia 2011 r. I. G. odebrała laser(...)400 od pozwanego. Istotną dla sprawy okolicznością jest to, w czym imieniu I. G. odebrała laser od pozwanego. Z protokołu wynika, że I. G. odebrała laser w imieniu powódki, a nie w imieniu F. M.. Gdyby zatem taki protokół rzeczywiście sporządzono, to uwiarygodniłby on wersję wydarzeń przedstawioną przez pozwanego. Protokół został przedstawiony w kserokopii. Podawane przez pozwanego przyczyny niemożliwości przedłożenia protokołu w oryginale są nieprzekonujące. Pozwany podał, że nie dysponuje oryginałem protokołu, ponieważ oryginał został zabrany przez I. G. 6 kwietnia 2011 r. I. G. nie potwierdziła tego faktu.

Protokół został sporządzony w interesie pozwanego i – według twierdzeń pozwanego – na jego życzenie. Zdaniem Sądu, niewiarygodnym jest więc to, aby pozwany najpierw żądał sporządzenia protokołu a następnie dopuścił do zabrania oryginału protokołu przez I. G. zostawiając sobie jego kserokopię. I. G. po wahaniu ostatecznie zaprzeczyła, aby podpisywała taki dokument (karta 133). Przepis art. 253 k.p.c. stanowi, że jeżeli strona zaprzecza prawdziwości dokumentu prywatnego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenie osoby, która je podpisała, od niej nie pochodzi, obowiązana jest okoliczności te udowodnić. Jeżeli jednak spór dotyczy dokumentu prywatnego pochodzącego od innej osoby niż strona zaprzeczająca, prawdziwość dokumentu powinna udowodnić strona, która chce z niego skorzystać. A zatem to na pozwanym spoczywał ciężar udowodnienia, że protokół z 6 kwietnia 2011 r. podpisała I. G.. Jedynym dowodem na tę okoliczność są zeznania świadka M. T. (1) i samego pozwanego.

Treść protokołu jest wątpliwa, ponieważ według protokołu laser został sprawdzony przez Z. K., tymczasem Z. K. nie był 6 kwietnia 2011 r. w G., był tam natomiast R. W.. Protokół poza wydaniem lasera stwierdza więc fakt, który nie miał miejsca. Nieprawdopodobnym jest, aby sporządzając protokół w dniu 6 kwietnia 2011 r. osoby sporządzające protokół popełniły taki błąd. Błąd ten wskazuje raczej na to, że protokół sporządzono po 6 kwietnia 2011 r. Osoba sporządzająca protokół wiedziała, że z I. G. laser odbierał także mężczyzna, i myślała, że mężczyzną tym był Z. K.. Tymczasem mężczyzną tym był R. W..

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty oraz w swoich zeznaniach podał, że uzgadniał z powódką, że on wystawi fakturę na F. M., a nie że powódka wystawi pozwanemu fakturę korygującą. Uzgodnienie według pozwanego nastąpiło po dłuższym czasie od zwrotu lasera (...) 400 (karta 42 akt V GCps 46/12, karta 22 druga strona). Tymczasem pozwany wystawił fakturę F. M. już 6 kwietnia 2011 r. (karta 27), a więc w dniu zwrotu lasera (...) 400, a nie w dłuższy czas po tym zdarzeniu. Ta sprzeczność między twierdzeniami pozwanego a fakturą wystawioną przez pozwanego spowodowała, że zeznania pozwanego sąd uznał za niewiarygodne.

Zeznania świadka M. T. (1) sąd uznał za niewiarygodne, ponieważ jest ona żoną pozwanego i przez to jest zainteresowana wynikiem procesu. Przy przyjęciu wersji pozwanego istnieje sprzeczność pomiędzy transakcjami, które według pozwanego miały miejsce, a ich dokumentowaniem dla celów podatkowych. Oczywistym jest, że taka

sprzeczność może wystąpić a faktury w praktyce nie muszą rzetelnie odzwierciedlać zdarzeń gospodarczych. Jednakże wystawienie przez pozwanego faktury dokumentującej dla celów podatkowych sprzedaż lasera (...) F. M. w celu odwrócenia skutków transakcji pomiędzy powódką a pozwanym zakładałoby konieczność dokonania jeszcze jakiejś operacji księgowej między powódką a F. M.. Pozwany w żaden sposób nie starał się wyjaśnić, jaka to by miała być operacja. Dokumenty księgowe wskazują, że pozwany sprzedał F. M. laser, który wcześniej kupił od powódki, a twierdzenia pozwanego oraz dowody przedstawione przez niego dla wykazania, dlaczego dokumenty księgowe nie odzwierciedlają rzeczywistych transakcji, są niewiarygodne.

W ocenie Sądu I Instancji, pozwany nie udowodnił, że strony rozwiązały umowę. Dokumenty księgowe wskazują, że pozwany sprzedał laser(...)400 F. M.. Nie wskazują natomiast na rozwiązanie umowy zawartej przez pozwanego z powódką. Odbieranie korespondencji kierowanej do F. M. przez powódkę (karta 68) nie dowodzi jeszcze tego, że działalność F. M. jest działalnością powódki. Wystawienie przez powódkę certyfikatów stwierdzających ukończenie szkolenia z obsługi lasera (...) Duet (karty 128-131, 140-144) też nie świadczy o tym, że działalność F. M. jest działalnością powódki. Dlatego powództwo sąd uwzględnił orzekając na podstawie art. 535 i art. 481 § 1 i § 2 k.c. O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 3 i art. 108 § 1 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wniósł pozwany, zarzucając:

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na bezpodstawnym przyjęciu, iż do wymiany lasera (...) 400 na(...)Duet doszło na polecenie F. M., podczas gdy wszelkie ustalenia w tym przedmiocie czynione było pomiędzy stronami niniejszego sporu, a zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie potwierdza dokonanego przez Sąd ustalenia;

- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na bezpodstawnym przyjęciu, że F. M. zdecydował się zakupić od pozwanego laser (...) 400 aby udostępnić go jako zastępczy swoim klientom na czas napraw ich laserów, podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie potwierdza dokonanego przez Sąd ustalenia;

- naruszenie prawa procesowego - art. 233 § 1 kpc - poprzez dokonanie niewłaściwej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a przede wszystkim kserokopii protokołu odbioru sprzętu z dnia 06.04.2011 r., faktury VAT (...), zeznań świadków M. T., K. K., I. K. oraz zeznań pozwanego, prowadzące do bezpodstawnego zakwestionowania ich wartości dowodowej, a także przyjęciu za wiarygodną niezgodnej z rzeczywistością wersji prezentowanej przez powódkę.

Biorąc powyższe pod uwagę wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości przy jednoczesnym zasądzeniu od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Sąd Apelacyjny po rozpoznaniu apelacji, nie znalazł podstaw prawnych do jej uwzględnienia.

Sąd I Instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Apelacyjny przyjmuje za swoje, oraz trafnie zastosował przepisy prawa procesowego i materialnego.

Na wstępie wskazać należy, że sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji (art. 378 §1 k.p.c.) na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym (art.382 k.p.c.) z tym zastrzeżeniem, że przed sądem pierwszej instancji powinny być przedstawione wyczerpująco kwestie sporne, zgłoszone fakty i dowody, a prezentacja materiału dowodowego przed sądem drugiej instancji ma miejsce wyjątkowo (art. 381 kpc). Stosując zasady tzw. apelacji pełnej należy stwierdzić, że obowiązkiem sądu drugiej instancji nie jest rozpoznanie samej apelacji lecz ponowne merytoryczne rozpoznanie sprawy w granicach zaskarżenia.

Zgodnie z uchwałą składu 7 sędziów (III CZP 49/07, OSNC 2008, nr 6, poz.55), której nadano moc zasady prawnej, sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiążą go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego.

Odnosząc się do zarzutów apelacji należy wskazać, że prawidłowe zastosowanie prawa materialnego jest uzależnione od poczynienia prawidłowych ustaleń w zakresie stanu faktycznego sprawy. Temu służy postępowanie dowodowe zgodnie z którym na podstawie art.6 k.c. i 232 k.p.c. strony zobowiązane są przedstawić sądowi rozpoznającemu sprawę dowody na poparcie swych twierdzeń.

Apelacja zarzuca błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na bezpodstawnym przyjęciu, „iż do wymiany lasera (...) 400 na (...) Duet doszło na polecenie F. M., podczas gdy wszelkie ustalenia w tym przedmiocie czynione było pomiędzy stronami niniejszego sporu, a zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie potwierdza dokonanego przez Sąd ustalenia”.

Przede wszystkim Sąd Okręgowy ustalił, że:

- F. M. zdecydował się odkupić od D. B. laser(...)400 i używać go jako zastępczy swoim klientom na czas napraw laserów swoich klientów;

- w dniu 6 kwietnia 2011 r. D. B. wystawił F. M. fakturę za laser (...) 400 na kwotę 222 056,07 zł płatną w terminie 14 dni;

- w dniu 8 kwietnia 2011 r. F. M. wystawił D. B. fakturę za laser (...) Duet na kwotę 322 000 zł płatną w terminie 14 dni.

Skoro pozwany odsprzedał F. M. pierwszy laser to do jego wydania doszło również z woli pozwanego, który powinien trafnie spisać dane osób, którym laser wydał.

Laser (...) ET został odebrany przez świadka R. W. (nie Z. K.) na polecenie F. M.. Potwierdzają to jego zeznania jak i zeznania świadka I. P., która była obecna podczas odbierania lasera i przeprowadzała szkolenie na nowo dostarczonym systemie.

Potwierdza to także wystawienie przez pozwanego dnia 6 kwietnia 2011 r. faktury VAT (...), z której wynika, że F. M. odkupił od niego laser (...) ET za kwotę 222.056,07 zł. Świadek Z. K. zeznał, iż nigdy nie był w G., nie podpisywał żadnego protokołu odbioru lasera (...) ET, a laser ten owszem sprawdzał ale nie w G. i na zlecenie F. M..

Również zarzut błędu w ustaleniach faktycznych polegający na bezpodstawnym przyjęciu, że F. M. zdecydował się zakupić od pozwanego laser (...)400, aby udostępnić go jako zastępczy swoim klientom na czas napraw ich laserów nie zasługuje na uwzględnienie. Przemawia za tym wystawiona przez pozwanego faktura. Nadto powódka w swoich zeznaniach przedstawiła szczegółowo przyczyny, dla których F. M. kupił od pozwanego laser.

Pozwany podnosi, że to powódka odebrała laser i jako dowód przedłożył kserokopię protokołu odbioru sprzętu, któremu powódka i św. I. P. zaprzeczyły. Sąd Apelacyjny podziela wszystkie argumenty Sądu Okręgowego wyrażone odnośnie tego dokumentu. Ostatecznie należy podkreślić, że zgodnie z art. 253 zd. 2 kpc ciężar dowodu spoczywał na pozwanym.

Nieskuteczny okazał się również zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc. Zarzut przekroczenia zasad sędziowskiej oceny dowodów wymaga wykazania, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, a nie tylko postawienia takiego zarzutu bez wyjaśnienia, na czym dokładnie zdaniem strony wnoszącej apelację to naruszenie polega. W żadnym razie pozwany nie uzasadnił postawionego w apelacji zarzutu. Dla konstruowania zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c, nie jest wystarczające przekonanie strony wnoszącej apelację o innej niż przyjął Sąd doniosłości poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena Sądu. Przepis 233 § 1 k.p.c. jest naruszony, gdy ocena materiału dowodowego koliduje z zasadami doświadczenia życiowego lub regułami logicznego wnioskowania. Powoływanie się na fakt „roztargnienia” przy sporządzaniu protokołu i jego przekazaniu nie jest wiarygodny z uwagi na wagę tych czynności i jej znaczenie dla pozwanego.

Dodatkowo podnieść należy, że niedoświadczona przez niekogo kserokopia nie jest dokumentem. „Jeżeli zaś pismo nie może być uznane za dokument, nie może być ono też podstawą do prowadzenia dowodu w trybie art. 308 kpc.

Odmienne ujęcie tego zagadnienia prowadziłyby do obejścia przepisów o dowodzie z dokumentu. Wymienione w art. 308 kpc środki dowodowe ustawodawca zaliczył do przyrządów utrwalających albo przenoszących obrazy lub dźwięki. Oznacza to, że środki te, w tym także fotokopie, mają przedstawiać rzeczywistość poprzez zawarte w nich obrazy lub dźwięki, a nie przez opisy wyrażane pismem (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 24 listopada 2010 r, sygn. I ACA 831/10, SIP Legalis).

Pozwany zarzuca również naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie niewłaściwej oceny zeznań żony pozwanego M. T. (1) oraz świadków: K. K. (3) i I. K. (3), ale nie wyjaśnia na czym to naruszenie polega. Ostatni dwaj świadkowie praktycznie nie mieli żadnej wiedzy na temat sprawy, a M. T. (1) jest zainteresowana pozytywnym dla jej męża zakończeniem procesu.

Biorąc pod uwagę podniesione argumenty Sąd Apelacyjny oddalił apelację na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach postępowania apelacyjnego rozstrzygnięto w myśl zasady odpowiedzialności za wynik sprawy w oparciu o przepisy art. 98 k.p.c., 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 6 pkt 6 w związku z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz.1348).